

Sözel Bildiri

DEMANS VE BAKIM YÜKÜ

Naciye Esra KOYUNCU*

* KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Konya, Turkey,
naciye.esra.koyuncu@karatay.edu.tr

Özet

Dünya çapında toplumlar için önemli bir sağlık sorunu olan, herhangi bir ırk ya da cinsiyete özgü olmayan Demans (bunama); başlangıçta bilişsel işlevlerde hafif bozuklukla kendini gösteren ve sinsi ilerleyen bir hastalıktır. İlk belirtileri ise yakın hafızada bozulma olmak üzere bellek bozukluklarıdır. Dünya Sağlık Örgütü (2022)'nün belirttiğine göre, dünyada 55 milyondan fazla demans hastası vardır ve bu sayının her yıl yaklaşık 10 milyon artarak 2030'da 78 milyona, 2050'de ise 139 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir. Ülkemizde ise bu rakamlar Türkiye Alzheimer Derneği'nin iletğine göre 600.000 civarındadır.

Dünya Sağlık Örgütü (2022)'ne göre toplumlarda demans konusunda anlayış ve farkındalık yetersizdir, bu durum damgalanmaya ve dolayısıyla teşhis ve bakımda engellere neden olmaktadır. Ayrıca demansın bakım verenler ve toplum üzerinde psikolojik, fiziksel, ekonomik ve sosyal yükü vardır. Yine Dünya Sağlık Örgütü (2022) sadece demans hastası bireylerin ve ailelerinin yaşamlarını iyileştirmek amacıyla değil, demansın topluluklar ve ülkeler üzerindeki etkisini azaltmak için 2017-2025 yıllarını kapsayan küresel eylem planı yayınlamıştır. Bu plana göre ülkelerin sorumlulukları; demansı bir halk sağlığı sorunu olarak benimsemek, toplumsal bilinç ve farkındalığı arttırmak, riskleri azaltmak, teşhis, tedavi ve bakımda bilgi sistemlerini iyileştirmek ve bakım vericilere destek verme öncelikler arasındadır.

DSÖ'ye göre 2019'da resmi olmayan bakıcılar (aile üyeleri ve arkadaşlar) demansla yaşayan insanlara günde ortalama 5 saat bakım sağlamış ve bu bakım verenler için büyük bir yük olarak görülmüştür. Literatür demanslı bireye bakım verenlerin bakım yüklerinin yüksek olduğu bilgisini desteklemektedir. Bu açıdan bakıldığında demanslı bireylere bakım verenlerin desteklenmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Demans, Bakım Verme, Bakım Yükü